

Tisková zpráva, 16. června 2025

Platy učitelů v roce 2024 a výhled: na horské dráze

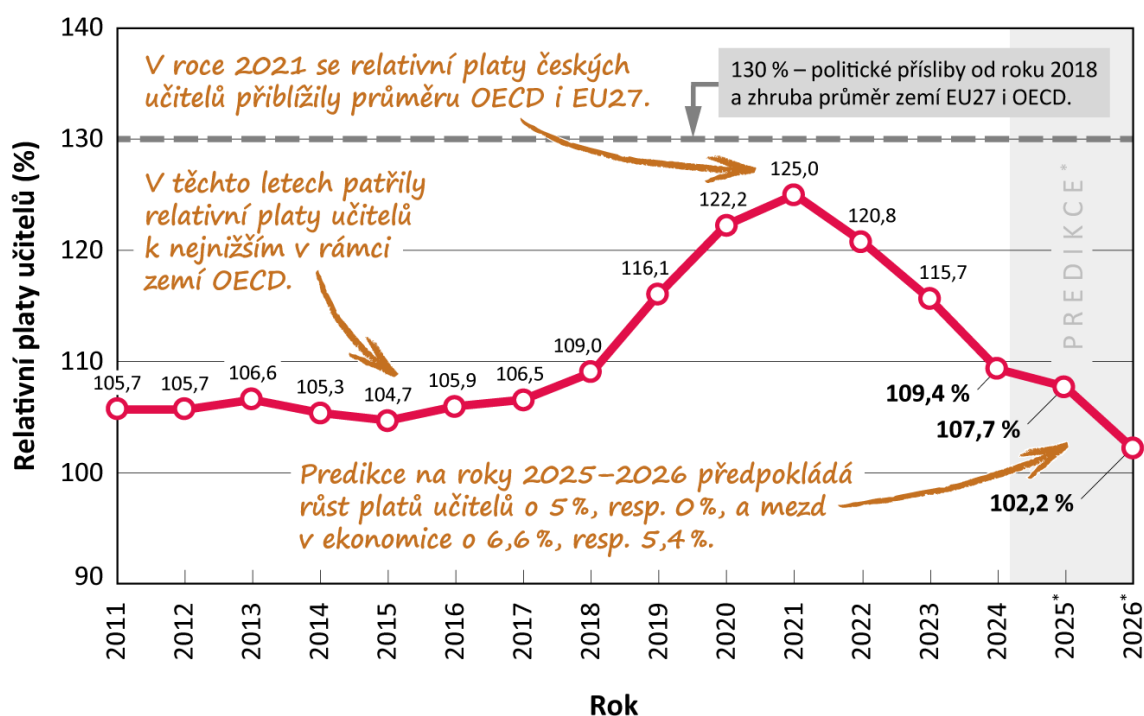
Nová studie think-tanku IDEA při Ekonomickém ústavu Akademie věd ČR detailně mapuje vývoj a strukturu platů českých učitelů a výdaje na ně. Popisuje, jak se vyvíjí relativní platy učitelů ve srovnání s politickými přísliby, jaký je jejich výhled, jak jsou vysoké v mezinárodním srovnání a jaká je jejich struktura s ohledem na věk a odměny.

Relativní platy učitelů – v poměru k průměrné mzdě v české ekonomice – byly až do roku 2017 velmi nízké (cca 106 %) a patřily tak k nejnižším v ekonomicky vyspělých zemích světa (OECD). Do roku 2021 pak rychle narostly na 125 % a výrazně se tak přiblížily politickému a nově i zákonnému příslibu 130 %. Potom se však trend obrátil a v roce 2024 relativní platy učitelů poklesly na 109 %. Roli v tom sehrála i pandemie covid-19, energetická krize, inflační vlna a snahy o konsolidaci státního rozpočtu posledních let.

„Relativní platy učitelů spoluurčují atraktivitu učitelství, zajišťují dostatečný zájem o profesi mezi nadanými a vážnými zájemci a udržení těch kvalitních. Výběrovost vysokoškolské přípravy pak během učitelské kariéry dlouhodobě spoluurčuje i kvalitu vzdělávání. Proto lze dopady atraktivity učitelských platů na kvalitu vzdělávání vysledovat spíše až s odstupem dekád než let,“ vysvětluje spoluautor studie Daniel Münich.

Autoři studie odhadují, že v roce 2025 relativní platy učitelů dále o něco poklesnou. A pokud by rozpočet regionálního školství na rok 2026 zůstal na úrovni *Střednědobého rozpočtového výhledu*, mohlo by dojít k jejich dalšímu poklesu dokonce pod úroveň historického minima 105 % z roku 2015.

Relativní platy učitelů na horské dráze (průměrné platy učitelů v % průměrných platů v ekonomice)

Zdroje:

Průměrné platy učitelů včetně vedoucích pracovníků veřejného regionálního školství: MŠMT, tabulka 2.3.E, výkaz P1-04 (řádek 0313 a 0314).

Průměrná mzda v ekonomice: ČSÚ, Mzdy, náklady práce – časové řady.

Predikce růstu průměrné mzdy v ekonomice: Makroekonomická predikce MF ČR z dubna 2025.

Predikce růstu platů učitelů: Střednědobý výhled státního rozpočtu na roky 2026 a 2027.

Více ve studii IDEA:

**Platy učitelů v roce 2024 a výhled:
na horské dráze.**

Ke stažení na <https://idea.cerge-ei.cz/>

IDEA CERGE
EI
PROJEKT EKONOMICKÉHO ÚSTAVU AKADEMIE VĚD ČR

Pouhé udržení relativních platů učitelů na úrovni roku 2025 i v letech 2026–2027 by vyžadovalo jejich zvyšování očekávaným tempem růstu nominálních mezd v ekonomice, tedy o 5,4 % a 4,9 %. Navýšení relativních platů učitelů na 130 % už v roce 2026 by vyžadovalo skokové zvýšení výdajů státního rozpočtu MŠMT o 30 až 35 mld. Kč oproti částce aktuálního *Střednědobého výhledu státního rozpočtu*. Celkové navýšení by ale muselo být vyšší, protože z rozpočtu se hradí i platy ostatních pedagogických pracovníků.

Pro vývoj učitelských platů v čase je velmi určující vývoj tzv. intenzity výdajů na regionální školství, tedy podílu těchto výdajů na HDP. Ta v Česku dosáhla maxima a zároveň průměru zemí EU27 v letech 2022–2023. V dalších letech došlo k poklesu a na základě *Střednědobého výhledu státního rozpočtu* a

predikce ekonomického vývoje by pokles pokračoval i v letech 2026–2027. V roce 2026, ve srovnání s rokem 2021, totiž podle predikce nominální HDP naroste o 39 %, průměrné mzdy v ekonomice o 36 %, ale rozpočet regionálního školství MŠMT pouze o 21 %.

Od roku 2017 se relativní platy učitelů ve všech věkových skupinách vyvíjely podobně – do roku 2021 rostly, od té doby klesají. Nejméně atraktivní jsou dlouhodobě platy učitelů středního věku, což zřejmě částečně přispívá k jejich odchodům z profese. Dlouhodobě jsou nejatraktivnější platy nejmladších začínajících učitelů, byť poslední roky jejich atraktivnost klesá nejrychleji.

Variabilita učitelských platů zůstává dlouhodobě nízká v národním i mezinárodním srovnání a dostatečně neodráží rozdíly v kvalitě práce. Odměňování je určováno hlavně lety praxe, což může snižovat zájem z řad mladších a kvalitních učitelů.

„Politická uskupení zatím na téma platů ve školství většinou mlčí a předmětem předvolebních debat se to téma dosud nestalo. Proto se k tématu učitelských platů měsíc před volbami vrátíme přehledem příslibů na základě volebních programů,“ uzavírá téma spoluautor studie Vladimír Smolka.

Celý text studie k dispozici [zde](#).

Kontakt na autory studie:

Daniel Münich, daniel.munich@cerge-ei.cz, Tel. +420 - 224 005 175

Vladimír Smolka, smolka@volny.cz

Administrativní kontakt pro média:

Eva Peňázová, eva.penazova@cerge-ei.cz, +420 - 602 698 440

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1, idea@cerge-ei.cz

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Ekonomickém ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Ekonomického ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.

